

U broju 1. za 1935. uredništvo u kojemu su ing. Jovo Popović, ing. Aleksandar Ilić, dr. Branko Horvat, ing. Josip Teržan i ing. Dragiša Nikolić objavljuje namjeru "da povećamo obim lista, da mu damo što raznovrsniju sadržinu, da počnemo honorisati saradnju, da pokušamo da proširimo kruh njegovih čitalaca i van redova agronoma"

Od broja 6. za 1935. uredništvo čine: dr. Dragomir Ćosić, ing. Popović Jovo, ing. Milan Janković, dr. Karlo Šoštarić-Pisačić, ing. Josip Teržan, ing. Borivoje Atanacković i ing. Dragiša Nikolić, a od broja 11. za 1936. je urednik ing. Borivoje Atanacković. Od broja 7—8. za 1936. urednik je inž. Dragiša Nikolić glavni sekretar UJA, jer dr. Pešić koji je postavljen da zamijeni premještenog ing. Borivoja Atanackovića nije to mogao preuzeti zbog velike zauzetosti na uređivanju publikacija Ministarstva poljoprivrede. U broju 8 i 9 za 1937. godinu urednik i treći podpredsjednik Udruženja inž. Lukman "umoljava sve kolege, da ga u njegovom teškom zadatku pomognu svojim priložima, bilo člancima, raspravama, prikazima iz naše i strane literature, raznim sitnim vestima itd. Agronomski glasnik je neke vrste merilo naše struke i ukoliko će Glasnik biti na većoj visini, utoliko veće uvaženje će imati naš stalež u našoj javnosti" U broju 11. za 1937. godinu je objavljen popis svih 618 članova Udruženja. Od broja 7—8. za 1939. godinu do posljednjeg predratnog broja uredništvo čine samo 4 člana: Dr. Dragomir Ćosić, Dr. Dragiša Nikolić, ing. Jovan Rogulić i urednik ing. Franjo Lukman.

Na skupštini udruženja u Skoplju 26. juna 1939. je istaknuto da Agronomski glasnik izlazi u 1100 primjeraka i da sadržaj treba poboljšati, jer je broj suradnika ostao ograničen. Izražena je zahvalnost uredniku Lukmanu koji ga pune dvije godine potpuno besplatno uređuje.

4. 1. PREGLED IZLAŽENJA AGRONOMSKOG GLASNIKA (1/1930—3/1941)

Urednik	Brojevi	Svezaka	Strana	Radova	Araka
Pošćić Stjepan	1/1930—4/1932.	18	694	78	77
Josifović Mladen	5/1932—6/1933.	4	292	22	32
Ćosić Dragomir	7/1933—10/1935.	21	1154	97	127
Atanacković Bor.	11/1935—6/1936.	8	392	53	43
Nikolić Dragiša	7/1936—7/1937.	12	500	59	55
Lukman Franjo	8/1937—3/1941.	37	1376	188	151
Svega	1/1930—3/1941.	100	4408	497	485

Od najavljenih 12 brojeva godišnje nije ni jedne godine izdano u 12 zasebnih svezaka po mjesecima. U 6 godina (1934—1939) izdano je po 11 svezaka, u 1931. godini 10, 1940. godine 9, 1932. godine 5 svezaka, 1930. i 1933. godine po 4 sveska a 1941. samo 3 predratna broja. (Brojevi 5. do 12. u 1930. godini i brojevi 6. do 12. u 1932. godini nisu štampani).

Sl. 8. Prof. dr. Dragiša Nikolić (Pakovraće, Čačak, 1903 — Beograd,) urednik 7/1936—7/193. Predsednik Udruženja jugoslovenskih Agronoma. Diplomirao u Beogradu. Od 1949. radi u Institutu za stočarstvo u Beogradu. Predaje opšte stočarstvo u Beogradu Objavio radove iz fiziologije razvika, morfologije, reprodukcije, selekcije i oplemenjivanja domaćih životinja. Uređivao je od 1953. Zbornik radova Poljoprivrednog fakulteta. (v. Polj. enc. LZJ sv. 3)

Posljednji predratni broj 3. Agronomskog glasnika za 1941. godinu pozivima za prve osnivačke skupštine reorganiziranog Saveza agronomskih društava-udruženja Kraljevine Jugoslavije i Hrvatskog agronomskog društva koje nisu održane. Prvi članak B. Atanackovića ima naslov: Na kraju jednog perioda, a 2 članka najavljuju nastavak u idućem broju. Jedan od njih je članak Dr Marka Mohačeka s naslovom: Da završim! (Moj posljednji odgovor dr Koriću) i završetkom: svršiće se u sledećem broju, a uz napomenu uredništva: Ovim završavamo diskusiju po ovom pitanju.

5. AGRONOMSKI GLASNIK 1/1951—6/1988.

Reorganizacija Saveza Jugoslavenskih Agronoma započeta u 1939. godini nije bila završena prije okupacije zemlje pa je rad društva i privremenih upravnih odbora prestao.

U oslobođenom Otočcu je u organizaciji Ekonomskog odjela ZAVNOH-a 15. i 16. prosinca 1943. godine održana I kongresna konferencija privrednih stručnjaka na kojoj su najbrojnije bili zastupljeni poljoprivredni stručnjaci. Referat o neposrednim problemima u poljoprivredi, zadacima i metodu rada poljoprivrednih stručnjaka je održao Nikola Rapajić rukovodilac poljoprivrede u Ekonomskom odjelu ZAVNOH-a.

II Kongresna konferencija je održana u Čazmi 20. i 21. siječnja 1944. godine.

Od 1. do 3. listopada je održan sastanak agronoma i gospodarskih stručnjaka u Glini, koji je otvorio inž. Nikola Rapajić a pozdravili Franjo Gaži predsjednik Izvršnog odbora Hrvatske seljačke stranke i potpukovnik inž. Moro Magašić. Podneseni su slijedeći izvještaji:

N. Rapajić: O poljoprivredi u narodnooslobodilačkoj borbi, J. Jančić: O poljoprivrednom prosvjećivanju, A. Starc: O organizaciji poljoprivredne službe nakon oslobođenja, A. Mihletić: O poljoprivrednoj statistici, D. Štefek: O vakantima, B. Jugo: O ratarstvu, S.

Sl. 9. Prof. dr. Nikola Rapajić (Kompolje, 15. X. 1911 — Zagreb, 26. XI. 1986) prvi predsjednik Društva Agronoma NR Hrvatske osnovanog 21. svibnja 1950. u Zagrebu. Diplomirao 1937. u Zagrebu. Radio od 1939 u Sl. Požegi i Gračacu do okupacije. Od rujna 1943. zadužen je za poljoprivredu u ZAVNOH-u a od 1945. je pomoćnik ministra poljoprivrede, od 1947. direktor Poljoprivrednog tehnikuma Novi Dvori, od 1949. instruktor u CK KPH, a od 1951. do 1972. predaje na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu organizaciju i ekonomiku poljoprivrednih poduzeća. U objavljenim radovima obrađuje probleme organizacije i ekonomike poljoprivrednih gospodarstava a naročito racionalne veličine, organizacije zemljišnog teritorija, komasacije i arondacije, organizacije ekonomskog dvorišta, utjecaja klime na rentabilnost i uvjetima proizvodnje u brdsko-planinskom području (v. PZS br. 75/1986)

Rohak: Voćarstvo, E. Polak-Horvat: Vrtlarstvo, V. Beltram i A. Starci: O šodranju i pjeskanju, M. Barbić: O obnovi stočarstva, N. Fiolić: O veterinarstvu, I. Babudcr: O ribarstvu i S. Lončarević: O pčelarstvu. (prema listu Slobodni dom od 15. listopada 1944) Na toj konferenciji je izrađen i koncept organizacije Zamaljskog poljoprivrednog zavoda (upravitelj dr Artur Starc) s 9 specijaliziranih instituta i 11 Rajonskih poljoprivrednih stanica (šef RPS-a ing. Bogdan Jugo) u Požegi, Petrinji, Začertju, Novim Dvorima, Božjakovini, Osijeku, Kninu, Splitu, Gospiću, Novom Vinodolu i Križevcima kao kotarskim i općinskim poljoprivrednim stanicama. Oblasnim konferencijama koje su održane u Lokvama, Daruvaru i Splitu rukovodili su Kazimir Štiglić, Đorđe Momčilović i Dinko Tudor.

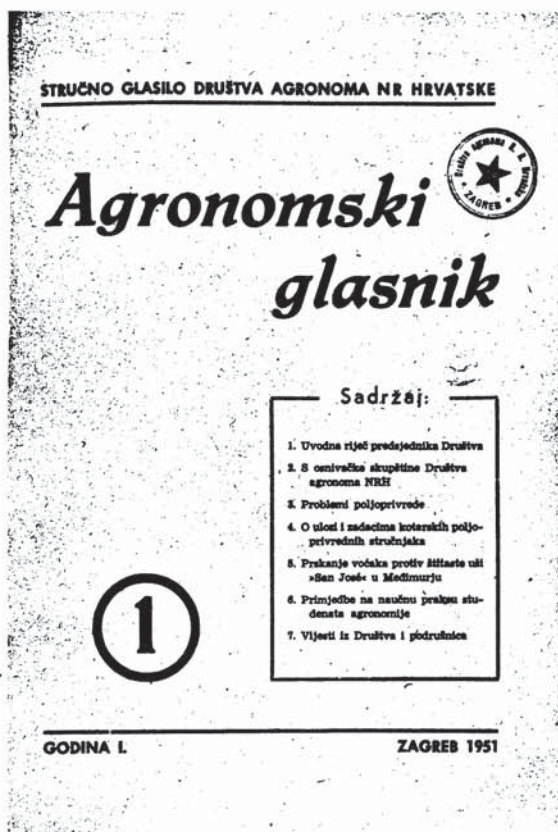
U ustaškoj NDH je bio zakonom osnovan Glavni savez staleških i drugih postrojbi i postavljen predsjednik-državni savezničar a 16. rujna 1944. i kao njegov dosavez Hrvatsko agronomsko društvo u kojem "po naravi staleških postrojbi svi su agronomi članovi" bez učlanjivanja. Na sastanku je prihvaćena uprava i predsjednik-dosavezničar dr Ivan Šmalcelj. Na III sjednici održanoj 3. studena 1944. je "predsjednik govorio o potrebi izlaženja Godišnjaka i to po mogućnosti početkom ili krajem godine 1945." (prema: Gospodarski glasnik brojevi 8—9 i 10—12 iz 1944).

Nakon oslobođenja je 1945. osnovano u Zagrebu Društvo inženjera i tehničara (sviju struka) Narodne Republike Hrvatske (DIT NRH-c), a kasnije i u ostalim republikama Jugoslavije, pa je od 5—7. svibnja 1946. godine u Zagrebu na I kongresu osnovan Savez društva inženjera i tehničara FNR Jugoslavije. U okviru DIT NRH-e djeluju sekcije po strukama pa i Agronomska sekcija. Zahvaljujući političkoj podršci Marijana Cvetkovića predsjednika Savjeta za poljoprivredu NRH odbor Agronomske sekcije DIT NRH-e na sjednici 28. travnja 1950. godine odlučio je da se osnuje samostalno društvo iako se tome DIT NRH-e protivilo. U Zagrebu je osnovano 21. svibnja 1950. Društvo agronoma NR Hrvatske (DAH NRH-c) kao prvo samostalno Društvo u Jugoslaviji. (Dan prije toga je održano u Ministarstvu poljoprivrede Savjetovanje poljoprivrednih stručnjaka s 234 pristupa)

Osnivanje Društva ima da pomogne u rješavanju mnogih pitanja koja su vezana za uspješan rad agronoma. Dužnost je ogromna da u svakodnevnoj praksi iskoristi sva iskustva i napredne tekovine nauke, da ih primijeni prema specifičnim uslovima i potrebama naše poljoprivrede. Suviše se škrtarilo s priznanjem za postignute uspjehe pojedinih agronoma, a to nije bio slučaj na drugim sektorima privrede. Položaj agronoma nije danas baš zavidan. Ne treba se povoditi za nekim velikim mjerama, koje će uvesti

revoluciju u poljoprivredi. Momentalni zadatak je da primjenjujemo u proizvodnju sve već isprobane metode reda, ali da ih zavedemo široko."

Predsjednik inicijativnog odbora ing. Drago Vodopija održao je referat o potrebi osnivanja Društva agronoma NRH. Prvi diskutant ing. Nikola Rapajić "konstatuje, da agronomi nisu dosad dali od sebe ono, što je narod od njih očekivao. Stručan rad na terenu nije se dovoljno osjetio; jer su agronomi većinom bili zauzeti kancelarijskim poslovima. Neki agronomi izbjegavaju terenski rad, jer je naporan." ali vjeruje "da će Društvo mnogo pridonijeti stvaranju novog lika agronoma-borca za što bržu rekonstrukciju poljoprivrede i izgradnju socijalizma" (u NRH je tada preko 1600 SRZ-a). Procjenjuje se da u NRH ima oko 1200 agronoma i tehničara. Za predsjednika je izabran Nikola Rapajić, potpredsjednik I je Albert Ogrizek, potpredsjednik II Vodopija Drago, potpredsjednik III Magašić Mauricije, tajnik I Romanović Drago, tajnik II Nikolić Milan i blagajnik Kopač Dušanka. Do kraja godine je osnovano 6 podružnica sa 439 članova. (Zagreb 2. VII 1950, članova 223, predsjednik ing. Jugo Bogdan, tajnik I ing. Starčević Stjepan; Karlovac 10. IX 1950, 34 člana, predsjednik ing. Skinjarić Pavao, Rijeka 30. XI 1950, 47 članova, predsjednik ing. Širola Zvonko; Osijek 15. X 1950, 70 članova, predsjednik ing. Nenad Mijatović; Split 26. XI 1950, 24 člana, predsjednik ing. Tambača Andrija i Bjelovar 8. XII. 1950, 21 član, predsjednik ing. Miličić Veljko).

Sl. 10. Broj 1/1951. Agronomskog glasnika stručnog glasila Društva Agronoma NR Hrvatske.

Po zadatku skupštine se mora uporno boriti za više stručno uzdizanje i da izdaje svoje službeno glasilo pod imenom Agronomski glasnik. (Predsjednik Nikola Rapajić piše 1982. godine "Ovo smo ime, ne razmišljajući o tome, neovlašteno prisvojili. Ovaj Agronomski glasnik nije produžetak ranijeg"). Međutim kasnije osnovani Savez društava poljoprivrednih inženjera i tehničara FNR Jugoslavije u Beogradu preuzeo je izdavanje časopisa Arhiv za poljoprivredne nauke i tehniku, a Agronomski glasnik nastavlja izlaženje pod tim imenom a od 1969. i broji godišta (volumen) kao nastavak predatnog 12. godišta iz 1941. godine i 1988. godine navršava 50. godišće.

U uvodnoj riječi broja 1. Agronomskog glasnika za 1951. godinu predsjednik Društva ing. Nikica Rapajić je 12. XII. 1950. napisao:

"Pokretanjem ovoga lista Izvršni odbor izvršuje jedan važan zaključak, koji je osnivačka skupština Društva donijela. Zadaci koji su na osnivačkoj skupštini postavljeni, imaju s jedne strane veliko opće značenje i specijalnu važnost za svakog člana Društva. Izvršavanje tih zadataka zavisi u prvom redu o urednosti i zalaganju svakog pojedinog člana, o metodu rada, društvenoj disciplini, pravilnoj i čvrstoj organizaciji, a zatim o potrebnim sredstvima. Jedno od važnih sredstava za izvršenje tih zadataka je ovaj društveni organ.

Podržavanje stalne veze s proizvođačima, aktivima i članovima, prenošenje uputstava, iskustava stečenih u radu pojedinih podružnica, aktiva i članova, pa obrađivanje aktuelnih problema iz njihova života i rada moguće je samo onda ako Društvo raspolaže vlastitim organom.

No nije dovoljno samo imati vlastiti organ. Svrha time nije postignuta. Bit će postignuta onda, ako ovaj organ bude zaista efikasno sredstvo za izvršavanje spomenutih zadataka i pravi odraz života i rada članova Društva, društvene organizacije i naše poljoprivredne problematike. da bi se to postiglo, dužnost je svakog pojedinog člana podružnice i aktiva, da se brinu, da svi članovi primaju list i da u njemu surađuju, naša problematika je bogata i raznovrsna i pruža nam svestrane mogućnosti za obradu bogatog i interesantnog materijala. Suradnja velikog broja ljudi iz dužnosti omogućiti će, da se u listu razvije, živa, plodna i bogata diskusija o problematici poljoprivredne proizvodnje, poljoprivredne službe i uloge poljoprivrednih stručnjaka u rekonstrukciji poljoprivrede.

Uvjereni smo da ćemo u tome imati uspjeha i da ćemo i na ovaj način korisno poslužiti i zajednici i samima sebi".

Prvi odgovorni urednik je bio Starčević ing. Stjepan tajnik zagrebačke podružnice, a članovi uredništva: Lešić, Vlado, Nikolić ing. Milan, Milohnić ing. Josip, Sečen ing. Branko, Tomić ing. Dragan i Vinček ing. Zdravko.

Sl. 11. Ing. Stjepan Starčević (Russellton, Pa. USA, 5. IX. 1917 — Zagreb, 16. VI. 1971) prvi urednik obnovljenog Agronomskog glasnika 1/1951—4/1951. Diplomirao u Zagrebu. Od 1945. radio u Direkciji državnih dobara NRH, od 1952. upravitelj Kotarske poljoprivredne stanice Sisak (prve stanice osnovane u Hrvatskoj). Organizator prve poslijeratne Poljoprivredne izložbe Hrvatske od 1955. Stručni suradnik Sajma cvijeća u Sisku. Radio u Gradskom narodnom odboru Zagreb i predstavništvu Jugoinspeka u Zagrebu.

U poruci objavljivanoj u prva 4 broja je rečeno:

Ovaj časopis ima zadatak da objavljuje i raspravlja sva važnija pitanja iz oblasti poljoprivrede, da obrađuje pitanja socijalističke proizvodnje, kao i ostale probleme koji su u vezi s izvršavanjem zadataka našega Društva.

Časopis će donositi:

Uputstva za rad podružnicama, aktivima i članovima Društva, dopise iz rada podružnica i članova Društva, isticati zaslužne poljoprivredne stručnjake i ostale poljoprivredne radnike na polju njihovog društvenog i stručnog djelovanja. Članke i rasprave organizaciono-privrednog karaktera: zadružnih organizacija, državnih poljoprivrednih dobara i ostalih poljoprivrednih ustanova. Posebno će se baviti pitanjima organizacija poljoprivredne službe i metodom rada poljoprivrednih stručnjaka na terenu.

Donosit će pregled stručne literature, rezultate naučnog rada fakulteta i naučnih ustanova.

Na taj način časopis će popuniti prazninu, koja je dosad u stručnoj poljoprivrednoj literaturi u našoj Republici postojala, te će u tom smislu biti veza između listova "Biljna proizvodnja" i "Stočarstvo".

-Ove zadatke časopis će moći potpuno ostvariti samo ako bude imao punu pomoć i suradnju svakoga člana Društva, a naročito terenskih stručnjaka koji su u vezi s izvođenjem operativnih zadataka.

Uz sudjelovanje i suradnju drugova, ovo naše glasilo će poslužiti kao sredstvo u borbi za izvršenje zadataka na socijalističkom preobražaju naše poljoprivrede."

Među prvim pretplatnicima su i 4 pojedinca iz Hrvatske: Bobetić Zvonko — Đakovo, Miklaužić Ljudevit, stud. agron. — Zagreb, Orbanić Josip — Pula i Šamšalović ing. Marko — Ilok.

Do izlaska broja 7—8. za 1951. broj pretplatnika je povećan na 191 od kojih je 25 pojedinaca.

Sl. 12. Prof. dr. Ante Petričić (Gospić, 3. V. 1914 — Zagreb, 1981) urednik 5/1951—12/1952. Diplomirao u Zagrebu 1938. Radio u Božjakovini, Mrzlim Vodicama, Pušći Gornjoj i Zajednici za mljekarstvo u Zagrebu do 1944. Od 1945. u Ministarstvu poljoprivrede, od 1947. asistent u Sarajevu, od 1950. u poljoprivrednim rubrikama Borbe i Seljačke sloge, od 1954. u Zadružnom stočarskom savezu i Mljekarskom udruženju, od 1960. predaje tehnologiju mlijeka i mliječnih proizvoda na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu i FAO ekspert u Keniji, Tanzaniji i Bangladešu. Izradio više investicionih programa mljekara i objavio brojne znanstvene i stručne radove o preradi mlijeka i unapređenju mljekarstva. Organizirao je seminare za mljekarske stručnjake, uređivao Bilten za izvode iz strane literature i časopis Mljekarstvo. (v. Mljekarstvo br. 12/1981)

Od broja 5. za 1951. do broja 12. za 1952. urednik je inž. Ante Petričić tada zaposlen u poljoprivrednoj rubrici lista Borba s istim uredništvom.. Od broja 1. za 1952. uređivački odbor je proširen s: Roje ing. Marin, Paškvan ing. Rudolf, Lečck ing. Vinko, Franić Ferdinand, Nuskern ing. Mijo i Antolić Mladen.

Na sjednici Izvršnog odbora DANRH od 13. prosinca 1952. prihvaćen je prijedlog Poljoprivrednog nakladnog zavoda Zagreb da preuzme u vlasništvo društveni časopis Agronomski glasnik, koji bi izlazio na 64—80 strana. Društvo će za prvi početak dati Poljop. nakl. zavodu financijsku pomoć. Izdavačko poduzeće Ministarstva poljoprivrede NRH Poljoprivredni nakladni zavod izdaje u to vrijeme uz dotacije, pretplatu i oglase časopise: Biljna proizvodnja, Stočarstvo, Vrtlarstvo, Pčelarstvo i veterinarstvo kao i veći broj knjiga i brošura u 5 knjižica: Stručna poljoprivredna knjižica, Mala poljoprivredna knjižica, Stručno-popularna biblioteka, Veterinarska biblioteka i Razna poljoprivredna i znanstvena izdanja.

Društvo tada ima 22 podružnice s 1084 člana (14% žena) od kojih je 51% poljoprivrednih tehničara.

Od broja 1. za 1953. godinu vlasnik i izdavač Agronomskog glasnika je Poljoprivredni nakladni zavod Zagreb, glavni i odgovorni urednik je ing. Bogdan Jugo direktor Zavoda za agroekologiju, uređuje ga redakcijski odbor ali imena članova nisu objavljena. U poruci uredništva je napisano slijedeće:

"Ovim brojem "Agronomski glasnik" postaje opći stručni informativni i instruktivni časopis za poljoprivrednu praksu, namijenjen ne samo poljoprivrednim stručnjacima, nego i svim naprednim poljoprivrednim praktičarima. U njemu će se obrađivati svi aktuelni poljoprivredni i drugi problemi, koji su od interesa za našu poljoprivrednu praksu. Cilj je redakcije i svrha časopisa, da poljoprivrednim stručnjacima i naprednim praktičarima, kojima je namijenjen, pruži materijal potreban u njihovoj praksi, koji će im omogućiti da svoje znanje i iskustva, kao i rezultate poljoprivredne i drugih srodnih nauka, primijene u praksi na korist i za unapređenje naše poljoprivrede kao djelatnosti i poljoprivredne proizvodnje.

U "Agronomskom glasniku" će se raspravljati i o najvažnijim teoretskim pitanjima, koja su od općeg interesa, no težište će se postaviti na praktične probleme, zato će najviše prostora zauzimati članci o problemima praktične naravi, zatim rezultati i iskustva iz

naše prakse, problemi organizacije poljoprivredne proizvodnje, problemi poljoprivrednog zadruharstva i socijalističkog preobražaja sela, ekonomski problemi poljoprivrede itd. Osim iskustva i rezultata postignutih u našoj zemlji "Agronomski glasnik" će donositi vijesti iz drugih zemalja, kao i posebne prikaze poljoprivrede raznih zemalja. nadalje donosit će se prikazi iz literature, ukoliko se radi o materijalima vrijednima za nas.

"Agronomski glasnik" će i nadalje služiti kao društveno glasilo, donoseći društvene vijesti i tretirajući društvenu problematiku, ali će u svojoj osnovi imati stručnu fizionomiju, tj. iznositi će rezultate stručnog rada u poljoprivrednoj proizvodnji, kao i sve probleme organizacione i agrarno-ekonomske naravi.

Program ovako proširenog "Agronomskog glasnika" jest, da u stručnoj formi donosi i raspravlja one probleme, koji su aktualni za našu poljoprivredu; da prenosi rezultate naučno-istraživačkog rada; da prati tekovine poljoprivredne nauke i tehnike iz drugih zemalja; da prenosi aktualne vijesti i iskustva, koja se tiču poljoprivrede, i da donosi vijesti i raspravlja pitanja Društva agronoma."

Od broja 2. za 1953. godinu do broja 2—3. za 1959. dok je izdavač Poljoprivredni nakladni zavod Agronomski glasnik ima podnaslov "časopis za poljoprivrednu proizvodnju i ekonomiku" U tom periodu časopis ima istu fizionomiju. Glavne rubrike su: Rasprave i članci, te Prijedlozi i diskusija su složene jednostupačno, dok su ostale rubrike: Poljoprivreda u svijetu, Zanimljivosti, Knjige i časopisi (Prikazi), Pregled vremenskih prilika i Vijesti iz Društva i podružnica složene dvostupačno i sitnijim slogom. U 1953. godini je časopis štampan na 928 stranica a zatim se obim svake godine smanjuje.

Sl. 13. Dr. Bogdan Jugo (Sušak 1912) urednik 1/1952—3/1959. Diplomirao 1935. u Zemunu i doktorirao 1956. u Zagrebu. Od 1943. vodi različite poljoprivredne referade u ZAVNOH-u, od 1945. rukovodilac u Zemaljskom poljoprivrednom institutu u Beogradu. Osnivač rajonskih poljoprivrednih stanica. Od 1948—1970. direktor Zavoda za agroekologiju u Zagrebu. Od 1962—1970. u Institutu za oplemenjivanje bilja u Zagrebu. Predaje agrometeorologiju u Zagrebu i Osijeku. Pokreće osnivanje agrometeorološke službe, fenološka opažanja, introdukciju hibridnog kukuruza i talijanskih sorti pšenice, primjenu umjetnih gnojiva, melioracija Lonjskog polja, navodnjavanja i protugradnu zaštitu. Objavio radove iz poljoprivredne ekologije, protugradne zaštite, općeg ratarstva i specijalne proizvodnje bilja. (v. Polj. enc. LZJ sv. 3)

U 1957. godini ponovno Društvo agronoma NRH postaje vlasnik časopisa, jer se na njemu više ne zarađuje. Novu redakciju čine: Jugo Bogdan, Rapajić Nikola, Sečen Branko, Vincek Zdravko, Zamić Josip, Magašić Mauricije, Mimica Josip, Šikić Mile, Štiglić Kazimir, Šegota Josip, Milohnić Josip, Gumhalter Branko, Copic Boris, Sučević Olga i Potočnik Ivica. Poljoprivredni nakladni zavod je i dalje izdavač. U 1957. godini je izdano 448 stranica, a u 1958. 320, da bi nakon 2 izdana sveska u 1959. godini zastalo izlaženje. Skupština Društva agronoma NRH održana 13. lipnja 1959. konstatira: "Na

području naše Republike trenutno ne izlazi ni jedan stručno-naučni časopis, pa su tako poljoprivredni stručnjaci onemogućeni da prate i iznose iskustva u dinamičnom i složenom radu, maksimalnog korištenja zemljišta i socijalističkog organiziranja poljoprivredne proizvodnje" i zaključuje: "najhitniji je zadatak Društva, da osigura izlaženje "Agronomskog glasnika" rješenjem finansijskih teškoća i problema fizionomije lista.

Novo izabrani upravni odbor s predsjednikom dr Josipom Gotlinom na sjednici 6. srpnja 1959. godine odlučio je da Društvo preuzme izdavanje glasnika u vlastitoj režiji i da se sredstva osiguraju pretplatom, oglasima i dotacijom. Imenovan je i glavni i odgovorni urednik inž. Franjo Šatović direktor Poljoprivredne stanice Sesvete i uža redakcija: dr. Većeslav Pavlek, ing. Vojo Žegarac, ing. Nenad Mijatović i ing. Pero Dimić. Redakcijski odbor čine i predstavnici podružnica: inž. Slavko Vlašić, inž. Leopold Tandarić, inž. Ignac Vrban, inž. Ivan Pevec, inž. Branko Škarica, inž. Ivan Hengster, inž. Branko Đurašin, inž. Milić Bilić i inž. Dragutin Majstorović. Za lektora i korektora je namještena Nada Skozit.

Zalaganjem upravnog odbora i redakcije a naročito inž. Ive Kuštraka predsjednika Zadruženog saveza Koprivnica osigurani su prihodi od oglasa koprivničkih organizacija a razumijevanjem predsjednika Komisije za selo SSRNH Branka Karanovića dobivena je dotacija i tako omogućeno izlaženje dvaju svezaka u 1959. godini.

U poruci uredništva sveska 4/8. čitaocima i suradnicima je rečeno: "Organizacija suvremenog tehnološkog procesa proizvodnje traži temeljitu reviziju naše dosadašnje prakse i teorije. Čitav niz pojedinačnih rezultata, domaćih i stranih naučnih dostignuća, treba što brže prenositi u široku praksu. Mnogi proizvodni uspjesi zahtijevaju hitnu stručnu analizu onih rješenja i metoda, koje osiguravaju što veću produktivnost rada, rentabilnost uloženi sredstava i maksimalno iskorištenje proizvodnih kapaciteta.

U svemu tome stručna poljoprivredna štampa ima neobično važnu ulogu, kao mobilizator svih agronomskih kadrova.

Nažalost, baš u to vrijeme naš dugogodišnji stručni i društveni časopis "Agronomski glasnik" zbog raznih objektivnih, a još više subjektivnih razloga nije redovito izlazio, a ni sadržajem nije zadovoljavao aktuelnim potrebama većine poljoprivrednih stručnjaka, kojima je namijenjen.

Razmatrajući taj problem skupština Društva agronoma Hrvatske je konstatala da je neophodno osigurati redovito izlaženje "Agronomskog glasnika" s aktuelnom problematikom.

Upravni odbor Društva i Uredništvo poduzeli su niz mjera, da se otklone finansijske poteškoće u uvjerenju, da će svi poljoprivredni stručnjaci suradnjom i pretplatom te ostalim, pomoći tu akciju, kako bi "Agronomski glasnik" postao aktuelni stručni i društveni časopis.

"Agronomski glasnik" će donositi, osim društvene problematike, stručne članke iz svih grana poljoprivredne proizvodnje, koji će obrađivati praktična iskustva u savlađivanju modernog tehnološkog procesa proizvodnje, po kojima se maksimalno iskorištavaju proizvodni kapaciteti tla, sjemena, sadnica, grla stoke itd. u našim proizvodnim uvjetima.

U časopisu će biti zastupljene slijedeće rubrike:

Mjesto i uloga agronoma u socijalističkoj poljoprivredi.

Tu će se razmatrati efikasnost djelovanja agronoma u pojedinim područjima djelatnosti, kao naučno-istraživačkoj službi, zadružnim organizacijama, poljoprivrednim dobrima, prehrambenoj industriji, organima vlasti i dr.

Osim toga, tu će se tretirati društveno-političko djelovanje agronoma u organima društvenog upravljanja, sindikalnim organizacijama, klubovima naprednih poljoprivrednika, sekcijama mladih zadrugara, sekcijama žena zadrugarki, školskim zadrugama itd.

Agrarna politika i ekonomika agrara.

Ta problematika je neobično važna za uspješno djelovanje agronoma. U toj rubrici će se razmatrati problem mijenjanja ekonomske strukture na selu, odnosi prehrambene industrije i poljoprivrede, a zatim rentabilitet i ekonomika pojedinih grana proizvodnje, problem cijena, troškova, regresa i raznih zakonskih i stimulativnih mjera u poljoprivredi, nagrađivanje po učinku i sl.

Biljna proizvodnja i zaštita.

U toj rubrici će se obrađivati najaktuelniji problemi i praktična iskustva u savlađivanju suvremenog tehnološkog procesa proizvodnje najvažnijih kultura kao kukuruza, pšenice, šećerne repe, krumpira, krmnog bilja, rajčice, ranog povrća, stolnih i vinskih sorata grožđa, kvalitetnog voća itd. Osim toga razmatrat će se teoretske osnove i praktična iskustva novih metoda proizvodnje, kao združenih usjeva, kontinuiranog korišćenja površina i sl. Stočarska proizvodnja.

Tu će se donijeti članci, koji obrađuju probleme najrentabilnije proizvodnje mlijeka, mesa i jaja. Obradivat će se problemi uzgoja i ishrane rasplodne stoke, tova teladi i junadi, tova bekona i brojlera industrijskim načinom proizvodnje.

Primjena tehnike u poljoprivredi

Ovdje će se tretirati problematika najrentabilnije upotrebe mahanizacije u svim fazama proizvodnje, a naročito problem kompleksne mehanizacije pojedinih kultura, kao i prilagođavanja strojeva novim metodama proizvodnje u združenoj sjetvi, kontinuiranom korišćenju površina, primjenjujući najekonomičniji način proizvodnje uz što veću produktivnost rada."

Sl. 14. Prof. dr. Većeslav Pavlek (Đelekovec, 1915.) urednik 8/1959—7/1963. predsjednik Društva agronoma Hrvatske 1954, 1955. Diplomirao 1940. i doktorirao 1956. u Zagrebu. Radio u Direkciji za vanjsku trgovinu u Beogradu. Od 1944. u PD Hruševac, od 1945. u Grdskoj ekonomiji u Zagrebu, od 1947. Direkcija državnih dobara, od 1951. asistent, od 1958. docent i od 1969. do 1974. izvanredni profesor Poljoprivredno-šumarskog fakulteta u Zagrebu. Predaje teksacije i kalkulacije. U objavljenim radovima i knjigama obrađuje probleme rentabiliteta u stočarskoj proizvodnji, cijeni koštanja, kalkulacija, teksacija, investicija, prehrane i gladi, umjetnih gnojiva, organizacije proizvodnje, poljoprivrednih kombinata i poljoprivrednog obrazovanja.

Od posljednjeg sveska za 1959. godinu glavni i odgovorni urednik je Većeslav Pavlek docent Poljoprivrednog fakulteta. U poruci uredništva suradnicima i čitaocima u broju 7/8 za 1960. godine piše:

1) Mi ćemo pojedine brojeve i dalje posvećivati prvenstveno problemima pojedine grane kao što je br. 8/12 od 1959. bio posvećen prvenstveno problemima kukuruza, br. 1/2 od

1960. prvenstveno problematici šećerne repe i uljarica, br. 3 prvenstveno problematici proizvodnje krmnog bilja i uljarica, br. 4 prvenstveno problematici u voćarstvu, vinogradarstvu i nešto povrćarstvu, br. 5/6 prvenstveno problemima tla, obrade tla i osnovne gnojidbe, br. 7/8 prvenstveno problemima proizvodnje i čuvanja krmiva, br. 9 problemima govedarstva i ishrane stoke, br. 10 problemima pšenice itd., kod toga vodit ćemo računa o sezonskom karakteru poljoprivrede, kao i o potrebi da pojedini brojevi sadržavaju i ostalo neplanirano gradivo;

2) Da ćemo u idućim brojevima donositi sistematski opis i popis svih fungicida, insekticida, herbicida idr. sredstava za zaštitu bilja, kao i nekih sredstava za zaštitu stoke, naročito onih otrovnih — s uputstvima o upotrebi, radu, mjerama predostrožnosti, eventualnim znakovima trovanja i prvoj pomoći;

3) Isto tako ćemo donositi sistematski opis rada raznih novih vrsti poljoprivrednih strojeva domaće i strane proizvodnje; sve ovo naročito u vezi s problematikom visokih prinosa, ekonomike i kompleksne mehanizacije i industrijalizacije pojedinih proizvoda procesa u poljoprivredi;

4) Pojedine brojeve želimo posvetiti iskustvima najvažnijih institucija, koje su organizirali i u kojima rade agronomi;

5) Da ćemo donositi više članaka o životu i radu te uspjesima agronoma, kao i društvenih vijesti;

6) Među našim suradnicima ima niz novih imena u našoj stručnoj literaturi. Mi želimo upravo takav razvoj našeg glasnika i zamolili smo suradnju niza mladih progresivnih stručnjaka, i taj ćemo krug proširivati u idućim brojevima. Na sjednici o stanju službenih stručnih časopisa izvršnog odbora SPITJ-e 2. 11. 1960. u Beogradu Dr. Većeslav Pavlek je u referatu predložio suradnju i reorganizaciju agronomskih časopisa a posebno o zajedničkom nastupanju prema industriji i uvoznicima radi aktualiziranja i finansijskog jačanja časopisa.

Zaključkom Izvršnog odbora SPITH-e od 28. prosinca 1960. godine izdavanje časopisa, ubiranje pretplate i oglasa preuzima u 1961. godini Novinsko štamparsko poduzeće "Orbis — Gospodarski list", a preuzima i lektora-korektora te se obavezuje uvesti i posebni obračun za časopis i finansijski pomagati SPITH. Časopis izlazi u povećanom formatu, ali se već slijedeće godine vraća na prijašnju veličinu.

U 1962. godinu su objavljeni u okviru redovnih brojeva i radovi Simpozija o voćarstvu (76 referata) i radovi Simpozija o zaštiti bilja (72 referata).

Odlukom Upravnog odbora od 27. lipnja 1963. imenovan je za glavnog i odgovornog urednika inž. Franjo Šatović zamjenik direktora Centra za primjenu nauke u poljoprivredi SRH, članovi užeg uredništva su: dr Josip Brčić, inž. Zvonko Pečarić, inž. Bogdan Šestan i inž. Kazimir Štiglic, a u šire uredništvo imenuju stručne sekcije svoje predstavnike.

Na sjednici Uredništva 3. srpnja 1963. zaključeno je slijedeće:

1) Agronomski glasnik je stručni društveni časopis namijenjen svim poljoprivrednim inženjerima i tehničarima Hrvatske. Glasnik treba biti koristan i zanimljiv većini agronoma pomažući im u svakodnevnom rješavanju stručnih problema na radnom mjestu. Važnost pojedinih problema najlakše je vidjeti iz brojnog stanja zaposlenih stručnjaka po pojedinim grupama organizacija i ustanova, a to treba pripremiti za 9. broj glasnika. Tim pregledom treba utvrditi broj stručnjaka u poljoprivrednim organizacijama, zadrugama, stanicama, industriji i trgovini, privrednim komorama, općinama i kotarevima, školama, institutima i fakultetu.

2) Agronomski glasnik mora voditi računa o različitim problemima stručnjaka raznih specijalnosti u raznim organizacijama i u svakom broju donositi bar po jedan rad iz slijedećih rubrika:

- a) ratarstvo i povrtlarstvo,
- b) stočarstvo,
- c) voćarstvo i vinogradarstvo,
- d) mehanizacija i
- e) ekonomika i organizacija.

Osim toga u svakom broju bi trebalo objavljivati napise o radu komora i poljoprivrednih organizacija, stručne službe, industrije, fakulteta, škola i instituta, društava SPITH-e i stručnih sekcija, naročito kad je taj rad od šireg značenja. Uz prikaze domaće i strane literature potrebno je i redotivo objavljivati rubriku iz strane poljoprivrede.

3) Radovi i članci trebaju biti sažeti i kratki, a najduži od 15 stranica pisani strojem u preredu. naučne i stručne članke, koji su interesantni za uski krug stručnjaka, u pravilu ne treba objavljivati.

Svaki član užeg uredništva je zadužen za jednu glavnu i jednu pomoćnu rubriku, a koristi suradnju predstavnika stručnih sekcija. Naročitu pažnju treba obratiti radovima suradnika koji se prvi puta javljaju u glasniku. Članci trebaju biti aktuelni i po mogućnosti vezani uz sezonu, i zato Agronomski glasnik treba izlaziti svaki mjesec. Pojedini broj može donijeti više radova iz jednog područja, ali ne na štetu minimalne zastupljenosti svih ostalih rubrika. Članci, koje recenzija odbije, mogu se objaviti u rubrici "Za diskusiju" koliko pridonose razjašnjavanju problema."

Sl. 15. Prof. dr. Franjo Šatović (Cerje, Sesevete, 22. I. 1926) urednik, 4—7/1959. i 8/1963—12/1976. Diplomirao na ratarskom smjeru u Zagrebu. Od 1947. radi u SRZ "J. Granda" Šašinovečki lug, od 1954. Sjemensko poduzeće Đurđevac, od 1956. Poljoprivredna stanica Sesevete, od 1963. Poljoprivredni centar Hrvatske a od 1976. Poljoprivredni fakultet u Zagrebu. Od 1970. predaje Metode primjene znanosti u poljoprivredi i od 1975. ratarsku proizvodnju i sjemenarstvo. U objavljenim radovima obrađuje problematiku organizacije primjene znanosti i širenja agroinovacija, biljne proizvodnje oranica i travnjaka, sjemenarstva kukuruza, soje i pšenice. Organizirao je agronomska savjetovanja i natjecanja poljoprivrednika. Pokrenuo i uređivao od 1966. Poljoprivredne aktualnosti i Agroinovacije a od 1980. uređuje Poljoprivrednu znanstvenu smotru. Urednik poljoprivrede EJ LZJ)

Za 1964. godinu je zaključen ugovor o štampanju s poduzećem "Orbis" po unaprijed utvrđenim elementima koštanja i izlaženje časopisa je proteklo uspješno. Objavljeno je 77 radova od 69 autora na 914 stranica.

Od 1965. godine SPITH izdaje časopis u vlastitoj režiji, a prihodi pokrivaju i troškove administracije Saveza od 3 stalna i honorarnog službenika.

U 1966. je pokrenuto izdavanje edicije Posebna izdanja Agronomskog glasnika u kojoj je u redakciji Franje Šatovića objavljeno od 1966. do 1976. godine 14 knjiga. To su:

1. Momčilović, Đ. 1966. Sabrani radovi. 254 stranice.
 2. Gotlin, J. i sur. 1976. Suvremena proizvodnja kukuruza. 737 stranica.
 3. Štancl, B. 1967. Zaposlenost i ekonomika seljačkih gospodarstava. 120 stranica.
 4. Grupa autora, 1967. Suvremeni društveno-ekonomski problemi sela. 158 stranice.
 5. Livojević, i sur. 1967. Priručnik za slatkovodno ribarstvo. 704 stranice.
 6. Kovačević, J. i sur. 1969. Korovi i herbicidi. 198 stranica.
 7. Turković, Z. 1969. Sedam stoljeća dobra Kutjevo. 120 stranica.
 8. Durman, P. 1969. Urea — karbamid. 171 stranica.
 9. Korić, S. i Korić, M. 1970. Kako nastaju nove sorte poljoprivrednog bilja. 326 stranica.
 10. Kurbanović, Z. 1969. Sabrani radovi. 302 stranice.
 11. Gotlin, J. i Pucarić, A. 1970. Specijalna proizvodnja bilja. 160 stranica.
 12. Barić, S. i Car, M. 1972. Metodika znanstvenog istraživanja u stočarstvu. 102 stranice.
 13. Grahovac, P. 1976. Ekonomika potrošnje umjetnih gnojiva u jugoslavenskoj poljoprivredi. 162 stranice.
 14. Kovačević, I. 1976. Gospodarske odrednice Gračaca. 330 stranica.
- U 1968. godini je na inicijativu dr Josipa Zmaića i prof. dr Josipa Kovačević pokrenuta i Knjižnica priručnika Agronomskog glasnika u kojoj je nastavljeno izdavanje Mandekićevog gospodarskog priručnika pa su u redakciji Franje Šatovića objavljeni priručnici za 9 godina na svega 5340 stranica (od 1969—1977)
- U periodu od 1959—1976. je Agronomski glasnik objavio 29% radova autora izvan Hrvatske i 24% iz agronomskih službi poljoprivrednih kombinata i poljoprivrednih stanica dok je 47% radova bilo od autora u znanstveno-nastavnim organizacijama.

Sl. 16. Dr. Ivan Novak (Dunjkovec, Čakovec, 1928) urednik 1/1977—6/1984. Nakon gimnazije u Varaždinu diplomirao i doktorirao u Zagrebu. od 1953. radi u SRZ "Medimurka, PD Čakovec, Poljoprivredna stanica Čakovec, Poljoprivredna stanica Varaždin, Jugoslavenski poljoprivredno-šumarski centar Beograd, Privredna komora Hrvatske (sekretar za zadrugarstvo), Prehrambeno-tehnološki institut Zagreb i od 1976. godine Poljoprivredni centar Hrvatske. U objavljenim radovima obrađuje organizaciju poljoprivredne službe, probleme primjene znanosti i širenja tehnologije proizvodnje kukuruza, pšenice, krmnog bilja, mesa i mlijeka, prehrambene industrije i kompleksnog razvoja agrara. od 1964. odgovorni urednik časopisa poljoprivrednih službi Jugoslavije Dokumentacija za tehnologiju i tehniku u poljoprivredi.

Od broja 1. za 1977. godinu glavni i odgovorni urednik je dr Ivan Novak direktor Poljoprivrednog centra Hrvatske, a u uređivačkom odboru su i: prof. Hrvoje Zlatić, dipl. inž. Nena Klunić, dipl. inž. Stjepan Brlek, i Ivan Karalić kao lektor i tehnički urednik. Od 1977. se najavljuje samo 6 brojeva godišnje, a od 1978. godine je u Agronomski glasnik uključen i časopis Poljoprivrednog centra Hrvatske Agroinovacije, koji je pokrenuo i uređivao Franjo Šatović od 1967. do 1977. godine, a donosio je prikaze

rezultata proizvodnje i pokusa agronomskih službi i poljoprivrednih stanica. (u broju 10. za 1975. godinu Agroinovacija objavljena je bibliografija 1967—1975)

Od tada su članci u časopisu podijeljeni u slijedeće rubrike:

Znanstveni radovi,

Agroinovacije,

Društveno-ekonomski radovi i

Društvene vijesti i obavijesti.

U broju 3. za 1978. su objavljeni radovi Savjetovanja agronoma u Dubrovniku (31 referat).

Od broja 2. za 1981. je uređivački odbor proširen s:

Draško Dobronić, Momir Jovičić i Ivo Miljković.

U broju 3—4. za 1982. su objavljeni radovi Savjetovanja o modelima udruživanja rada i sredstava na zajedničkim proizvodnim programima. (13 referata). U broju 5. za 1984. su objavljeni rezultati istraživanja mogućnosti bržeg razvoja brdsko-planinskog područja. (24 rada na 284 stranice.). U 1982. godini je objavljeno u redakciji inž. Mire Štiglića i posebno izdanje: Turković, Z. Sto godina vinogradarstva Hrvatske. 237 stranica.

Sl. 17. Prof. dr. Ivo Miljković (Trnovica kraj Dubrovnika 2. 04. 1932.) urednik od broja 1. za 1985. godinu. Diplomirao i doktorirao u Zagrebu. Specijalizirao u Bari-u i Montpellier-u. Od 1957. radio u Poljoprivrednoj stanici Čakovec, od 1958. asistent, od 1972. docent, od 1977. izvanredni i od 1982. redovni profesor Fakulteta poljoprivrednih znanosti u Zagrebu. Predaje: Opće voćarstvo, Voćarstvo Mediterana i Voćarsko vinogradarsku proizvodnju. U objavljenim radovima obrađuje problematiku više vrsta kontinentalnog i mediteranskog voćarstva. Bio je prvi predsjednik Hrvatskog voćarskog društva i član je redakcije časopisa Jugoslavensko voćarstvo.

Od broja 1—2. za 1985. godinu glavni i odgovorni urednik je Ivo Miljković profesor Fakulteta poljoprivrednih znanosti, a u uređivačkom odboru su: Stjepan Brlek, Ivan Ciglar, Mile Čuljat, Momir Jovičić, Mladen Knežević, Nikola Rapajić i Hrvoje Zlatić. U pismu glavnog urednika je rečeno:

"Agronomski glasnik, glasilo Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara SR Hrvatske izlazi već 47 godina. U proteklom razdoblju u Agronomskom glasniku objavljeno je puno vrlo vrijednih priloga iz oblasti svih grana poljoprivredne znanosti i struke u obliku novih znanstvenih i stručnih ostvarenja, zatim dragocjenih uputstava i savjeta za primjenu novih znanstvenih i stručnih dostignuća i uvođenje nove aktualne tehnologije na svim razinama poljoprivredne proizvodnje.

U nastojanju da ažurno slijedi znanstveni, tehnički i društveni napredak Agronomski glasnik je postupno usavršavan u skladu s razvojem poljoprivredne znanosti, struke i prakse.

Ovim dvobrojem ulazimo u novo godišće naše izdavačke djelatnosti za željom da pridoneseemo ažurnosti, odnosno daljnjem postupnom poboljšavanju i afirmaciji našeg časopisa i ispunjenju njegove osnovne zadaće u širenju poljoprivredne znanosti i unapređenju agronomске struke. Osim toga željeli bi opravdati iskazano nam povjerenje od naših povjerenika, pretplatnika i suradnika, a ujedno da još više proširimo krug pretplatnika, čitalaca i suradnika. Htjeli bismo da naš glasnik postane što korisniji u današnje vrijeme kada naše društvo i radni ljudi ulažu velike napore za unapređenje i povećanje proizvodnje hrane radi podmirjenja stalno rastućih domaćih potreba, a i radi osiguranja većih količina kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda i prerađevina za izvoz na strana tržišta, kako bismo pridonijeli jačanju naše devizno-platne bilance.

Razvoj suvremene poljoprivredne proizvodnje zahtijeva brže i sadržajnije informacije o mnogobrojnim novim saznanjima što ih svakodnevno nude znanstvene i stručne discipline. S time u skladu, nameće nam se i potreba usvajanja suvremenih metoda obrade i objavljivanja rezultata znanstvenih i stručnih istraživanja i dostignuća u našoj zemlji i inozemstvu.

Časopis Agronomski glasnik objavljuje izvorne znanstvene i stručne radove iz svih područja poljoprivrede, društvene vijesti, bilješke, odnosno kratka priopćenja i prikaze iz poljoprivredne prakse, zatim domaće i strane znanstvene i stručne literature. U časopisu će se objavljivati samo oni originalni radovi koji se uklapaju u njegov profil. Takovi radovi se šalju na recenziju, a njihovo prihvaćanje obavezuje autora da iste rezultate ne objavi drugdje."

(Rubrika Agroiinovacije je prenijeta u časopis Poljoprivredne aktuelnosti koji izdaje Poljoprivredni centar Hrvatske a pokrenut je 1965. godine a objavljivao je prijevode iz strane literature. Do 1976. u suradnji s Centrom za unapređenje poljoprivrede Srbije urednik Franjo Šatović uredio je preko 7000 stranica prijevoda. Bibliografija radova 1968—1975. je objavljena u broju 9/10 iz 1975)

U dvobroju 1—2. Agronomskog glasnika za 1985. godinu je objavljen najobimniji rad u čitavom izlaženju glasnika (Kovačević P. Karta boniteta tala) koji ima 142 stranice. Objavljeno je i 14 radova Okruglog stola o aktualnim problemima proizvodnje i prerade lješnjaka i bajama.

Uredništvo je kasnije prošireno sa tehničkim urednikom prof. dr. Josip Ritz, a preminulog prof. dr. Nikolu Rapajića zamijenio je prof. dr. Petar Karoglan. Sadašnji sadržaj časopisa se dijeli na:

Znanstveni radovi,

Stručni radovi,

Nove knjige i publikacije i

Društvene vijesti i obavijesti.

U 1988. godini je objavljeno i posebno izdanje: Tomić, F. Odvodnjavanje i navodnjavanje, a izvršene su pripreme i za druga slična izdanja.

Citirane poruke i programi urednika, uredništava i izvršnih organa društva u pojedinim periodima najbolje pokazuju njihove planove, nastojanja i želje a bibliografija i ostali navedeni podaci njihovo ostvarenje.

U slijedećim pregledima se navode predsjednici društva (1950—1988) i urednici Agronomskog glasnika (1951—1988).

5.1. Predsjednici DAH NRH-e, SDPITH-e i SPITH-e (1950—1988)

Rapajić Nikica	21. 5. 1950 — 23. 3. 1952.
Tavčar Alois	23. 3. 1952 — 28. 3. 1954.
Pavlek Većeslav	28. 3. 1954 — 6. 1956.
Borojević Slavko	6. 1956 — 5. 1957.
Romanović Drago	5. 1957 — 13. 6. 1959.
Gođin Josip	13. 6. 1959 — 30. 6. 1961.
Kuštrak Ivo	30. 6. 1961 — 10. 11. 1967.
Zmaić Josip	10. 11. 1961 — 28. 5. 1976.
Radmanović Pero	28. 5. 1976 — 28. 6. 1982.
Zlatić Hrvoje	28. 6. 1982 — 21. 12. 1984.
Karoglan Petar	21. 12. 1984 — 19. 4. 1988.
Karamarković Pero	19. 4. 1988 —

5. 2. Pregled izlaženja Agronomskog glasnika (1951—1988)

Urednik	Brojevi	Svezaka	Strana	Radova
Starčević Stjepan	1/1951-4/1951.	3	80	17
Petričić Ante	5/1951-12/1952.	11	362	63
Jugo Bogdan	1/1953-3/1959.	56	3913	515
Šatović Franjo	4/1959-7/1959.	1	76	10
Pavlek Većeslav	8/1959-7/1963.	26	3415	396
Šatović Franjo	8/1963-12/1976.	95	10311	833
Novak Ivan	1/1977-6/1984.	38	6446	475
Miljković Ivo	1/1985-6/1988.	17	2021	164
Svega 1951—1988.	1/1951-6/1988.	247	26542	2470
Svega 1930—1941.	1/1930-3/1941.	100	4408	497
Sveukupno	50 godišta	347	31032	2970

Od najavljivanih 12 brojeva samo je jedne godine (1967) i objavljeno 12 zasebnih svezaka. U 1951. godini nisu štampani brojevi 11. i 12. Od 1977. godine se najavljuje samo 6 brojeva, a opet je samo jedne godine (1980) i izašlo 6 zasebnih svezaka.

Sve do 1985. godine je numeracija stranica tekla po godištima (jedino su svesci 8/9, 10, 11 i 12 u 1952. numerirani posebice) a otada po svescima. Časopis je štampan u B5 formatu izuzev godišta 1961. Koje je u A4 formatu (u tabeli je broj stranica sveden na format B5) Veličina slova i gustoća sloga su također mijenjane pa isti broj stranica ima različiti broj autorskih araka.

6. SAŽETAK

U radu je prikazan razvoj časopisa Agronomski glasnik od 1930. do 1988. godine. U tom periodu je izdano 50 godišta jer od broja 3. za 1941. do broja 1. za 1951. godinu nije izlazio. objavljeno je 347 svezaka s preko 30 000 stranica radova od kojih je Bibliografijom u nastavku ovog prikaza obuhvaćeno 2970 stručnih i znanstvenih autorskih radova s pregledom naslova i potrebnih podataka po abecednom redu prvih

autora, abecedni popis svih 557 koautora, indeks sadržaja za 90 ključnih pojmova i popis 124 nekrologa agronoma.

Agronomski glasnik je bio i ostao glasilo (službeno, staleško, društveno, stručno) agronomskih organizacija Jugoslavije (1930—1941) odnosno Hrvatske (1951—1988) pa je radi toga ukratko prikazan i razvoj agronomskih organizacija.

Agronomskom glasniku su prethodile druge periodične publikacije počevši od kalendara s gospodarskim poukama (Vitezovićev mesečnik gospodarski iz 1698. godine), novina (Kraljski Dalmatin, Zadar, 1806) i časopisa s poljoprivrednim stručnim člancima (Danica hrvatska, slavonska i dalmatinska, Zagreb, 1835) do poljoprivrednih stručnih listova (Gospodarski list Hrvatsko-slavonskog gospodarskog društva, Zagreb, 1842), poljoprivrednih časopisa (Viestnik za gospodarstvo i šumarstvo Gospodarsko-šumarskog učilišta Križevci, 1887) do prvog našeg poljoprivrednog znanstvenog časopisa Gospodarske smotre Višeg gospodarskog učilišta Križevci, 1909) čiji je direktni i pravni sljednik Agronomski glasnik.

S 50 objavljenih godišta Agronomski glasnik je najobimniji poljoprivredni časopis u Jugoslaviji i nezaobilazni izvor informacija za razvoj djelatnosti agronoma, poljoprivredne proizvodnje i znanosti, jer je bio i do danas ostao općepoljoprivredni znanstveno-stručni i društveni časopis s najširoom suradnjom agronoma različitih specijalosti iz svih područja Jugoslavije.

7. LITERATURA

1. Kovačević, J. 1970. Građa jugoslavenske poljoprivredne bibliografije od najstarijih vremena do zaključno 1848. g. (u Spomenica Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 64—83, Zagreb)
2. Kovačević, J. 1978. Povijesni pregled. Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara SR Hrvatske, Agronomski glasnik br. 5/6:1045—1053.
3. Rapajić, N. i dr. 1955. Organizacija poljoprivrede u NOB. 1941—1945. Zagreb.
4. Rapajić, N. 1982. Osvrt na povijesni razvitak i rad Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara SRH. Agronomski glasnik 5/6:677—706.
5. Reizer, Z. 1973. Bibliografija izvora za Kajkavski rječnik (u Rasprave Instituta za jezik) Zagreb.
6. Prugovečki, J. 1979. Pregled historije i literature o poljskom gospodarstvu. Zagreb.
7. Sorokon, B. 1984. Časopisi, Hrvatske, SR (u Enciklopediji Jugoslavije sv. 3. str. 197). Zagreb.
8. Srdanović-Barać, O. 1970. Periodika, poljoprivredna u Jugoslaviji (u Poljoprivrednoj enciklopediji sv. 2. str. 499). Zagreb.
9. Šatović, F. 1967. Približava se 30 godina izlaženja "Agronomskog glasnika", Agronomski glasnik 1:75—87. Zagreb.
10. Šatović, F. 1973. Razvoj i stanje službe za primjenu znanosti u poljoprivredi Hrvatske, Poljoprivredna znanstvena smotra sv. 30. Zagreb.
11. Šatović, F. 1976. Kazitel knjig za polodjelavca na horvatskem jeziku očituvan, KAJ 12:68—70. Zagreb.
12. Šatović, F. 1985. Od Danice horvatske, slavonske i dalmatinske do današnje Poljoprivredne znanstvene smotre (1835—1985). Poljoprivredna znanstvena smotra 69:277—280.